

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
Local political participation of people in Thet Thai Subdistrict
Administrative Organization, Mae Fah Luang District, Chiang
Rai Province

ชัชวาลย์ วงศ์วาร

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
Local political participation of people in Thet Thai Subdistrict
Administrative Organization, Mae Fah Luang District,
Chiang Rai Province

ชัชวาลย์ วงศ์वार

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

ชื่อเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล
เทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
ผู้วิจัย นายชัชวาลย์ วงศ์วาร
ชื่อปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม)

..... กรรมการ
(ดร.เบญจ พรพลธรรม)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ดร.สุชาติ ใจภักดี)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงานการ
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.สุชาติ ใจภักดี และอาจารย์ ดร.เบญจ์ พรพลธรรม อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไข ข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ไว้เป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตร หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดี

ขอขอบพระคุณ ดร.เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์ ดร.นพพล บุญพงษ์ และดร.ข้า แสงจันทร์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม และได้กรุณาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ขอขอบพระคุณประชาชนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาอิสระครั้งนี้ ขอขอบคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยากร วางรากฐานแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ และขอเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้

ชัชวาลย์ วงศ์วาร

ชื่อเรื่อง	: การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
ผู้วิจัย	: ชัชวาลย์ วงศ์วาร
ชื่อปริญญา	: รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร.เบญจ พรพลธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร.สุชาติ ใจภักดี
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: 2567
สถาบัน	: สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การทดสอบ t-test และ one way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด อาชีพค้าขาย และรายได้จำนวน 10,001 – 20,000 บาท ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในระดับความเห็นด้วยมาก รองลงมา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ถัดมา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการรับบริการ ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ (Sig= 0.024) ระดับการศึกษา (Sig= 0.025) สถานภาพ (Sig= 0.011) อาชีพ (Sig= 0.030) และรายได้ต่อเดือน (Sig= 0.020) ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมือง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, การบริหารงาน

Title : Local political participation of people in Thet Thai Subdistrict Administrative Organization, Mae Fah Luang District, Chiang Rai Province

Author : Chatchawan wongwan

Degree : Master of Political Science

Advisor : Dr.Suchart Jaipakdee

Co-Advisor : Dr.Benj Phonpoltham

Graduated Year : 2024

Institute : Pacific Institute of Management Science

Abstract

The purpose of this study was to examine the level of political participation at the local level of the people in the Tambon Ter Thai Administrative Organization, Mae Fa Luang District, Chiang Rai Province, and to compare the political participation at the local level of the people in the Tambon Ter Thai Administrative Organization, Mae Fa Luang District, Chiang Rai Province, classified by personal factors. This research was a quantitative study using questionnaires to collect data from 400 people residing in the area under the responsibility of the Tambon Ter Thai Administrative Organization, Mae Fa Luang District, Chiang Rai Province. The statistical methods used in this research included t-test and one-way ANOVA.

The results showed that the majority of the samples were male, aged between 31-40 years old, with a bachelor's degree, single, working in trade, and had a monthly income of 10,001 – 20,000 baht. The overall level of political participation at the local level of the people was rated as high. The hypothesis testing revealed that personal factors such as gender (Sig = 0.024), education level (Sig = 0.025), marital status (Sig = 0.011), occupation (Sig = 0.030), and monthly income (Sig = 0.020) had a statistically significant impact on the political participation at the local level of the people in the Tambon Ter Thai Administrative Organization, Mae Fa Luang District, Chiang Rai Province at the 0.05 significance level.

Keywords: Political participation, Local administrative organizations, Public administration

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย	3
1.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	3
1.6 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.8 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
3.1 ประชากร	27
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย	30
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	30
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	32
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
4.2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน	36
4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน	41
4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	46
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
5.1 สรุปผลการวิจัย	47

	หน้า
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	48
5.3 ข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	57
ภาคผนวก ก	58
ภาคผนวก ข	63
ประวัติผู้วิจัย	65

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 3.1 การคำนวณกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน	28
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	33
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	33
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	34
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	34
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	35
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	35
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน	36
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน	37
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	38
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับบริการ	39
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	40
ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ	41
ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอายุ	42
ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามการศึกษา	42
ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา	42
ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามสถานภาพ	43
ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพ	43
ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอาชีพ	44

ตารางที่

หน้า

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ	44
ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การ บริหารส่วนตำบลเทอดไทย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	45
ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือน	45
ตารางที่ 4.22 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	46

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 ชี้นับได้การมีส่วนร่วมของประชาชนของ Arnstein	6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ความเข้มแข็งของการปกครองจะเกิดขึ้นได้ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมือง (บุศรา โพธิสุข, 2558) ดังนั้นแล้วการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองนั้นสามารถแสดงให้เห็นว่าการเมืองการปกครองนั้นมีความจำเป็นและมีประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง เนื่องด้วยประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะทราบถึงความต้องการของท้องถิ่นนั้นได้ดีกว่าบุคคลอื่น การที่ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารปกครองท้องถิ่นมากขึ้น เช่น การมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาท้องถิ่น จึงจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งนั้นสามารถพัฒนาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสอดคล้องกับนโยบายบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีซึ่งเน้นสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดแก่ประชาชนในการบริหารงานร่วมรัฐเป็นสำคัญ

องค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ทั้งหมดของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอแม่ฟ้าหลวง อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลเฉลี่ยประมาณ 800 เมตร ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวงประมาณ 40 กิโลเมตร ประกอบด้วย 19 หมู่บ้านหลัก 14 บ้านบริวาร จึงเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีความสำคัญในการสร้างประชาธิปไตยอย่างยั่งยืนและส่งเสริมธรรมาภิบาล ตลอดจนการบริหารงาน หากการมีส่วนร่วมของประชาชนเข้มข้นมากขึ้นเพียงใดก็จะช่วยให้มีการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร และทำให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการกำหนดนโยบายที่ไม่เหมาะสมกับสังคมนั้นๆ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนยังเป็นการสร้างความมั่นใจว่าเสียงของประชาชนจะมีการรับฟัง อีกทั้งทั้งความต้องการหรือความปรารถนาของประชาชนก็จะได้รับการตอบสนอง และสอดคล้องกับแนวคิดการปกครองท้องถิ่นในกระบวนการทัศน์ใหม่ ที่ต้องการให้การจัดการบริการสาธารณะแก่ประชาชนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (อำนาจ บุณรัตน์ไมตรี วัฒนา นนทชิต และธณกฤษ งามมีศรี, 2559)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงรายพบปัญหาที่น่าสนใจคือ ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร ไม่เพียงพอ ตัวแทนประชาคมตำบลหมู่บ้าน และประชาชนทั่วไปยังไม่ได้รับรู้หรือไม่ได้รับข้อมูล ข่าวสารอย่างเพียงพอเกี่ยวกับช่องทางและกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจอย่างเพียงพอเกี่ยวกับความสำคัญและวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมจากการที่ประชาชนในท้องถิ่นได้รับ

ข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นในการต้องเข้าไปร่วมและวิธีการในการกำกับดูแลตรวจสอบการทำงานของคณะผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งในทางหลักการแล้วแม้ว่าจะมีกฎหมายที่สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำกับดูแล และตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม (ณัฐสุวัชร เสงี่ยม, 2560) แต่ในทางปฏิบัติแล้วนอกจากการไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่นแล้วประชาชนมักจะมีส่วนร่วมในขอบเขตที่จำกัดเนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นต่างมีภารกิจที่ต้องทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว จึงเห็นว่าการไปร่วมในการกำกับดูแลและตรวจสอบการทำงานของคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการเสียเวลาหรือไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในเรื่องที่จะเข้าไปร่วมหรือเห็นว่าอาจเป็นอันตรายต่อตัวเองและครอบครัว

นอกจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของแต่ละประเทศ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมาก การมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรมคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่เมื่อเลือก ตั้งเสร็จสิ้น ประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมอย่างอื่นเลย ในกรณีที่ประชาชนสนใจจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ก็พบว่า ไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้มากนักทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ และขาดความสนใจจากประชาชนส่งผลให้การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปกครองของ คนในท้องถิ่นเอง ประสบความล้มเหลว (พระชัยชัย สมุนตาสาทิโก (มงคลเมือง), ชาญชัย ฮวดศรี, สุรพล พรหมกุล และ ภาสกร ดอกจันทร์, 2564)

ดังนั้นแล้วในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นตัวชี้วัดถึงระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นได้คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับสูงย่อมแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยสูงแต่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำย่อมแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยต่ำไปด้วย

จากเหตุผลข้างต้นประกอบกับการที่ผู้วิจัยเป็นข้าราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีประสบการณ์ตรงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร จึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อพัฒนาองค์กรและชุมชนไปสู่เป้าหมาย ซึ่งผลการวิจัยนี้จะใช้เป็นโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น และใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีคำถามที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย หรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

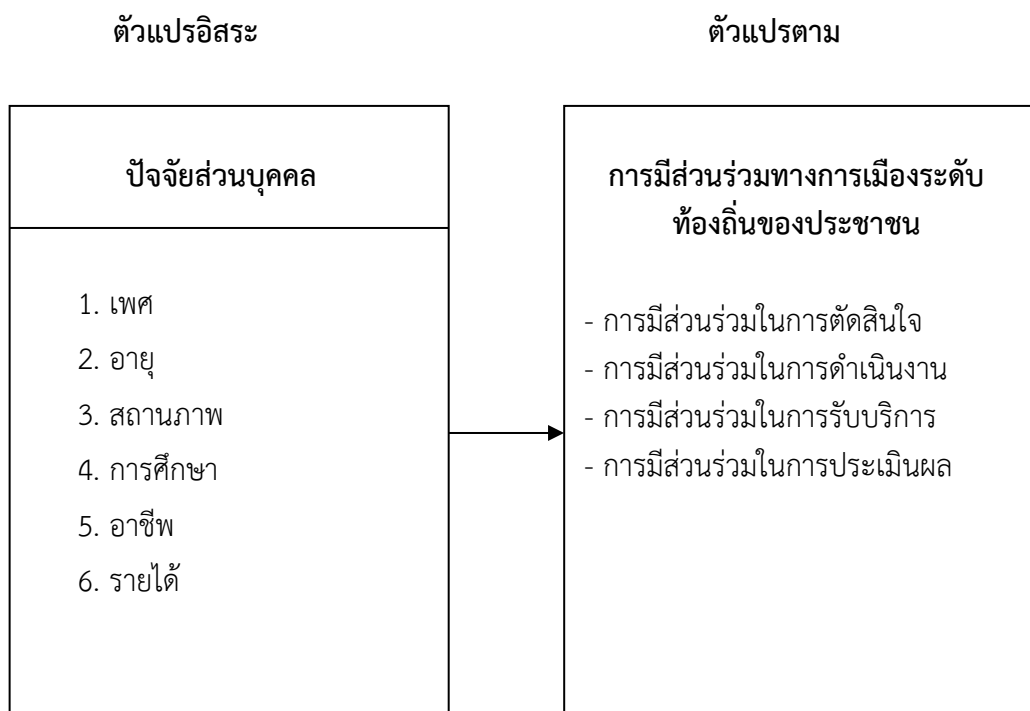
1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น แตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่นำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 สถานภาพ
- 1.4 การศึกษา
- 1.5 อาชีพ
- 1.6 รายได้

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ประกอบไปด้วย (Cohen & Uphoff (1981)

- 2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 2.3 การมีส่วนร่วมในการรับบริการ
- 2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาระดับการมีส่วนร่วม จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (3) การมีส่วนร่วมในการรับบริการ และ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Cohen & Uphoff (1981)

1.6.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 24,170 คน โดยทำการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสูตรในการคำนวณของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยยอมให้มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 5% ได้ ได้กลุ่มตัวอย่างในการทำแบบสอบถามจำนวน 400 ตัวอย่าง เพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัย

1.6.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ระหว่างเดือน มีนาคม – สิงหาคม พ.ศ. 2567

1.6.4 ขอบเขตด้านสถานที่

พื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้ ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อการพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้มีระดับที่ดีและเหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศโดยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำแนวทางที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามศัพท์ที่ใช้เฉพาะการศึกษานี้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ที่จะใช้ทางเลือกที่มีอยู่หรือทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม แล้วนำไปสู่การวางแผนร่วมกัน ตัดสินใจหาวิธีการและแนวทางแก้ไขปัญหากำหนดขึ้นจากความต้องการของประชาชน เพื่อนำมาวางแผนจัดโครงการหรือกิจกรรมในการดำเนินงานต่างๆ

1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ

1.3 การมีส่วนร่วมในการรับบริการ หมายถึง การที่มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ

1.4 การมีส่วนร่วมในประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน

2. การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานปกครองที่ อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รูปแบบหนึ่ง โดยปกติ การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเปิดโอกาสให้ประชาชนใน เขตท้องถิ่นนั้น ๆ เลือกตั้งผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ เป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อ เลือกผู้บริหารท้องถิ่นอีกทีหนึ่ง

3. ความรู้ความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด ความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และสิทธิของประชาชนหรือพลเมือง รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 2.2 ทฤษฎีหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - 2.3 ประเภทของการมีส่วนร่วม
 - 2.4 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - 2.5 กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น
3. บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐบาลในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน ยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นสามารถสรุปได้ดังนี้ (สุพัตรา สมบัติ, 2560)

1) การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวพันมีส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัยอันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด

2) การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนรู้จักท้องถิ่นการปกครองตนเอง (Self-Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบียดเบียน โดยเป็นการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่นโดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยประชาชนออกเสียงประชามติ (Reference) ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น และมีส่วนรับรู้ถึงปัญหาและแก้ไขปัญหาท้องถิ่นของตน

3) การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการกระจายอำนาจ เนื่องจากการกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ขณะที่แต่ละท้องถิ่นย่อมมี

ปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน ประชาชนจึงเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด และกิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่น ไม่เกี่ยวกับท้องถิ่นอื่น ๆ และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเอง ทั้งนี้ การแบ่งเบาภาระดังกล่าวทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญ ๆ หรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม และมีความคล่องตัวในการดำเนินงานของรัฐบาลจะมีมากขึ้น

4) การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาย่อมต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดีก็คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั่นเอง

5) การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การเลือกตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย

6) การปกครองท้องถิ่นโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

โดยสรุป ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแบ่งออกเป็นสองด้วย คือ ด้านการเมืองการปกครอง และการบริหาร กล่าวคือในด้านการเมืองการปกครองนั้นเป็นการปูพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยและเรียนรู้การปกครองตนเอง ส่วนด้านการบริหารนั้น เป็นการแบ่งเบาภาระรัฐบาลและประชาชนในท้องถิ่นได้หาทางสนองแก้ปัญหาด้วยตนเอง ด้วยกลไกการบริหารต่าง ๆ ทั้งในแง่ของการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการจัดการ เป็นต้น

รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับการปกครองท้องถิ่นของไทยในปัจจุบัน มี 2 รูปแบบด้วยกันคือ (จิราภรณ์ น้อยศรี, 2564)

1. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นทั่วไป ได้แก่

1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล

2) เทศบาล มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล

3) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแล

2. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีฐานะเป็นทบวงการเมือง และนิติบุคคล โดยในประเทศไทยมีอยู่ 2 แห่งคือ

1) กรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างการบริหาร คือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สภากรุงเทพมหานคร และสภาเขต

2) เมืองพัทยา มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาเมืองพัทยา นายกเมืองพัทยา

การปกครองท้องถิ่นของไทยในปัจจุบันมีหลายรูปแบบแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น โดยในสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ได้ทำให้ประชาชนมีความตื่นตัว และมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองตนเองมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบกับการพัฒนาของประเทศได้ทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญขึ้นเป็นลำดับ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองให้มากที่สุด อันเป็นเป้าหมายสำคัญของการกระจายอำนาจการปกครอง แต่ทั้งนี้ การที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบใดก็ตาม จำเป็นจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนขีดความสามารถทางด้านการบริหารบุคคล การเงิน และการคลังของท้องถิ่นเหล่านั้นประกอบกันด้วย

แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยในช่วงไม่เกิน 10 ปีที่ผ่านมา มุ่งเน้นการพัฒนาและกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นหัวข้อหลักๆ ได้ดังนี้:

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization)

ในประเทศไทย มีการกระจายอำนาจให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาล เพื่อให้สามารถตัดสินใจและจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของตนเองได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การกระจายอำนาจนี้ได้รับการสนับสนุนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจในท้องถิ่น (พรเพ็ญ พงศาพิชญ์, 2562)

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation)

ประชาชนในพื้นที่ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการพัฒนาชุมชนของตนเองผ่านการประชุมสภาท้องถิ่น การลงประชามติ หรือการจัดกิจกรรมต่างๆ การมีส่วนร่วมของประชาชนถูกส่งเสริมอย่างมากเพื่อสร้างความเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบต่อการพัฒนาชุมชน (สุรศักดิ์ วัฒนธรรม, 2561)

3. การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

การพัฒนาท้องถิ่นในประเทศไทยควรคำนึงถึงความยั่งยืนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีการดำเนินโครงการและนโยบายต่างๆ ที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (นภัสวรรณ ทองดี, 2563)

4. ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ (Transparency and Accountability)

การบริหารจัดการในระดับท้องถิ่นควรมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน โดยมีการเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนรับทราบ ความโปร่งใสและความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบการปกครองท้องถิ่น (จิราภรณ์ น้อยศรี, 2564)

5. การเสริมสร้างศักยภาพ (Capacity Building)

การเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถ

บริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดอบรมและพัฒนาทักษะต่างๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง (วรวิทย์ ธีรสว่าง, 2562)

6. ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น (Inter-Local Cooperation)

การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นหรือจังหวัดต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งและพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน มีการจัดตั้งเครือข่ายและการทำงานร่วมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (สุพัตรา สมบัติ, 2560)

สรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวคิดที่ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชน และเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาพื้นที่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ซึ่งแนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการและการพัฒนาพื้นที่ในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ แนวคิดนี้มุ่งหวังให้การตัดสินใจและการดำเนินงานต่างๆ อยู่ในมือของคนท้องถิ่นเองมากขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

นฤมล วิบูลย์ศิริชัย (2547: 6) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การที่ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย ซึ่งเป็นกระบวนการในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นที่อยู่อาศัยในการดำรงชีวิต

นเรศ สงเคราะห์สุข (2541: 11) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา ตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดกระบวนการทำงาน ได้แก่ การศึกษา ชุมชน การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินการบริหารจัดการ การติดตามและประเมินผล ตลอดจนถึงการจัดสรรผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2551: 2) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นกระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่างๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ ตั้งแต่เริ่มแรก เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และการรับรู้เรียนรู้การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

อโนทัย เพียรคงชล (2540: 12) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในเชิงจิตวิทยาเป็นการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่มซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นกระบวนการที่สมาชิกของชุมชนมีการกระทำออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกัน แสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม และการดำเนินการร่วมกัน ในการเพิ่มอำนาจการต่อรองทางการเมืองเศรษฐกิจเพื่อปรับปรุงสภาพทางสังคมในชุมชนหรือเป็นกระบวนการที่ประชาชนมีส่วนร่วมหรือร่วมใจกันในการระบุปัญหาที่ตนประสบอยู่และร่วมมือกัน ดำเนินกิจกรรมนั้น ล่วงไป เพื่อประโยชน์ของชุมชนและช่วยสร้างความรู้สึกรับผิดชอบและความเป็นเจ้าของให้เกิดกับประชาชนทำให้การดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางได้และมีผลให้ประชาชนสามารถ ช่วยตนเองได้ใน

ระยะยาวโดยไม่ต้องคอยพึ่งพาความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือภาคเอกชนต่อไป

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1978) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นการรวมตัวกันของประชาชนในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรและมีความรับผิดชอบในกิจกรรมของกลุ่ม

ชินรัตน์ สมสืบ (2539: 19) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นการให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจในกระบวนการดำเนินงานที่ส่งผลต่อประชาชนในขั้นตอนดังนี้ การวางแผน การดำเนินการ การใช้ประโยชน์และการประเมินผล

ธนาศิลป์ เสี่ยวทอง (2553: 3) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นการเปิดโอกาสจากภาครัฐหรือรัฐบาลหรือหน่วยงานราชการเพื่อให้ประชาชนได้มีการพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง เพื่อเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมในการคิดค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยประชาชนต้องมีอิสระและมีความเต็มใจในการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ เพื่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้และทุกฝ่ายได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1978: 1) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นการรวมตัวกันของประชาชนในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรและมีความรับผิดชอบในกิจกรรมของกลุ่ม

จากความหมายและนิยามดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง บทบาทของชุมชนในการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการหาสาเหตุของปัญหา มีส่วนร่วมในการวางแผน และการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รวมถึงการร่วมพัฒนาท้องถิ่นอันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น

2.2 ทฤษฎีหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

อาร์นสไตน์ (Arnstein, 1969: 2) นิยามถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นพลังของประชาชน โดยอาร์นสไตน์ได้นำเสนอขั้นตอนขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง โดยได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 8 ขั้น ดังนี้

1) ขั้นการควบคุมโดยผู้อื่น (Manipulation) เป็นขั้นที่ไม่เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนไม่สามารถเปลี่ยนสิ่งที่ได้กำหนดไว้ไม่มีการเกิดกระบวนการตัดสินใจของชุมชน และไม่มี การกระจายอำนาจจากหน่วยงานสู่ประชาชน

2) ขั้นการรักษา (Therapy) เป็นขั้นที่เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อยมาก หน่วยงานรับฟังความคิดเห็นต่างๆ จากประชาชนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

3) ขั้นการแจ้งให้ข้อมูล (Informing) หน่วยงานอาจเชิญตัวแทนประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ แต่หน่วยงานไม่ได้ให้ความสำคัญกับความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นจากประชาชนอย่างแท้จริง โดยเป็นการสื่อสารทางเดียวเพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อการตัดสินใจของหน่วยงานเท่านั้น

4) ขั้นการปรึกษาหารือ (Consultation) เป็นขั้นของการรับฟังความคิดเห็นของ

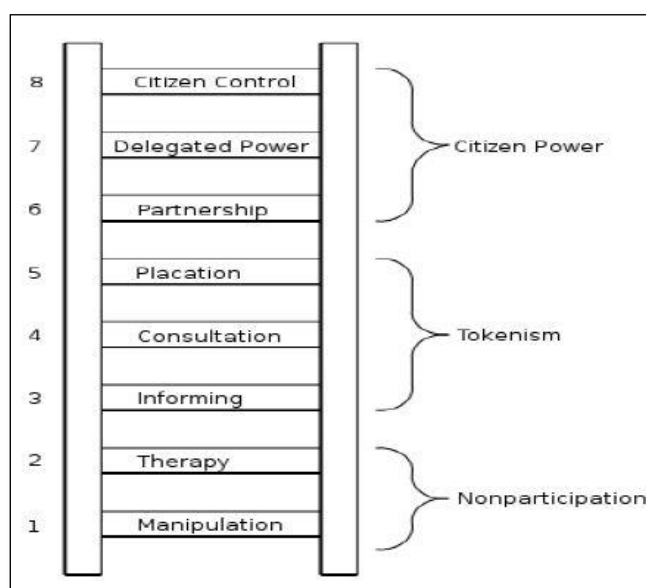
ประชาชน โดยประชาชนมักทำหน้าที่ให้ข้อมูลและนำเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ ตามความต้องการของหน่วยงาน อย่างไรก็ตามอำนาจในการตัดสินใจยังอยู่ในมือของหน่วยงานของรัฐ

5) ขั้นการแต่งตั้ง (Placation) ประชาชนเริ่มมีโอกาสในการจุดประเด็นเกี่ยวกับเรื่องราวที่ตนเห็นว่าสำคัญ รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนมากขึ้น ตลอดจนก้าวเข้ามามีบทบาทในการให้ข้อคิดเห็นและนำเสนอข้อมูลต่างๆ จากมุมมองและจุดยืนของตน อย่างไรก็ตามอำนาจในการตัดสินใจขั้นตอนสุดท้ายยังเป็นของผู้มีอำนาจ

6) ขั้นการเป็นหุ้นส่วน (Partnership) เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเริ่มทำงานใกล้ชิดกับหน่วยงานและเริ่มมีอำนาจในการเสนอข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล หรือข้อโต้แย้งต่างๆ และนำไปสู่การตัดสินใจ

7) ขั้นการตั้งตัวแทน (Delegated Power) ในขั้นนี้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ผ่านการมอบอำนาจการตัดสินใจจากหน่วยงานในเรื่องนั้นๆ

8) ขั้นอำนาจพลเมือง (Citizen Control) อำนาจการตัดสินใจทั้งหมดอยู่ในมือของประชาชน โดยหน่วยงานต่างๆ มักทำหน้าที่ด้านการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารประกอบการตัดสินใจของประชาชน

ภาพที่ 2.1 ขั้นบันไดการมีส่วนร่วมของประชาชนของ Arnstein
ที่มา (Arnstein, 1969)

อรรถัย ก๊กผล (2552: 5) ได้สรุปว่า ระดับบันไดที่สูงขึ้นจะสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของประชาชนที่มากขึ้น โดยในขั้นที่ 1 และ 2 แสดงถึงการไม่มีส่วนร่วมของประชาชนเลย (Nonparticipation) โดยประชาชนไม่มีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นและไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ขั้นที่ 3 ถึง 5 เป็นการแสดงสิทธิ (Tokenism) ประชาชนมีโอกาสนในการให้ข้อมูลและแสดง ความคิดเห็นแต่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ขั้นที่ 6 ถึง 8 เป็นขั้นอำนาจประชาชน (Citizen Power) ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจ สะท้อนให้เห็นการมีส่วนร่วมในระดับภาคหุ้นส่วน (partnership) เป็นจุดเริ่มต้นของบทบาทและอำนาจของประชาชนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ The International Association for Public Participation IAP2 (2009) กล่าวว่า กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 5 ระดับ ไว้ดังนี้ (อรรถัย ก๊กผล, 2552: 6)

1) การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) เป็นก้าวแรกที่จะทำให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ วิธีการให้ข้อมูลมีหลายช่องทาง เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การตีพิมพ์ การจัดนิทรรศการ การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร (News Repositories) การจัดงานแถลงข่าว ตลอดจนการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้มีช่องทางในการแสดงความคิดเห็น

2) การรับฟังความคิดเห็น (Consult) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจ เช่น การรับฟังความคิดเห็นสำรวจความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ การจัดเวทีสาธารณะ เป็นต้น

3) การเกี่ยวข้อง (Involve) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่า ข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสนทนากลุ่ม การเปิดเวทีประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะกรรมการทำงาน เป็นต้น

4) ความร่วมมือ (Collaborate) เป็นการให้กลุ่มประชาชน ผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น รวมทั้งรณรงค์ส่งเสริมให้รวมกลุ่มตามความสนใจในลักษณะของชมรม สภาชมรม คณะกรรมการ และสมาคมรวมทั้งการส่งเสริมอาสาสมัครที่มีจิตอาสาเพื่อช่วยเหลืองานท้องถิ่น เช่น ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมคลังสมองท้องถิ่น กลุ่มออมทรัพย์หรือสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552: 14)

5) การเสริมอำนาจแก่ประชาชน (Empower) เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงสุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่างๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมไว้โดย จีระชัย ไกรกังวาร (2544: 13) ได้อธิบายการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมว่าการพัฒนาแบบนี้ จะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้ดียิ่งขึ้นและยังได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วม 5 ทฤษฎี สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้แก้ไขปัญห ความขัดแย้งในการปฏิบัติงานโดยผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะ เกลี้ยกล่อม รวมถึงความต้องการของผู้เกลี้ยกล่อมโดยเฉพาะความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อให้การ ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ดังนั้นการเกลี้ยกล่อมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของ ประชาชน และถ้าการเกลี้ยกล่อมนั้นเป็นเรื่องที่ตรงกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์แล้วย่อม ส่งผลถึงการมีส่วนร่วมได้ในที่สุด

2. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Morale) การมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติกิจกรรมใดๆ จำเป็นต้องให้ประชาชนในชุมชนและผู้ปฏิบัติงานมีขวัญที่ดีการสร้างขวัญที่ดี ต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน เช่น การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เอารัดเอาเปรียบ ให้ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงาน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น ดังนั้นการระดมสร้างขวัญที่ดีย่อม ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน

3. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกรักชาตินิยม (Nationalism) เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ นำไปสู่การมีส่วนร่วม เป็นความรู้สึกลึกซึ้งที่จะอุทิศหรือเน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์ของชาติมีความพอใจ ในชาติของตัวเอง พอใจเกียรติภูมิ จงรักภักดีผูกพันต่อท้องถิ่น

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ การสร้างผู้นำจะช่วยจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความ เต็มใจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญในการรวมกลุ่มคน จูงใจคน ไปยังเป้าประสงค์ ผลของการสร้างผู้นำทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีขวัญและ กำลังใจ งานมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบ ดังนั้นการสร้างผู้นำที่ดีย่อม นำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ด้วยดี

5. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร การใช้ระบบบริหารในการระดมความ ร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ย่างเพราะใช้กฎหมาย ระเบียบแบบแผน เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน แต่ อย่างไรก็ตามผลของความร่วมมือยังไม่มีระบบใดดีที่สุดในเรื่องการใช้การบริหารเพราะธรรมชาติของ คนจะทำงานด้วยความรัก แต่ถ้าหากไม่ควบคุมก็จะเป็นไปตามนโยบาย และความจำเป็นเพราะการใช้ระบบบริหารเป็นการให้ปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายนั้น

นอกจากนั้นจอร์จซี ไกรกัณวาร (2544: 20) ได้สรุปว่าการที่มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมออกมา หรือกระทำการใดสิ่งหนึ่งออกมานั้นเกิดจากความต้องการของมนุษย์ (Human Needs) วัฒนธรรม ประเพณีระบบของสังคม และแรงจูงใจต่างๆ นั้นเอง ส่วนในการที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนานั้นย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหรือปัจจัยหลายประการที่แต่ละคนมีแตกต่างกัน เช่น เงื่อนไขหรือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคม และทางด้านส่วนบุคคล เป็นต้น ซึ่งมีส่วนในการกำหนดความสำเร็จและ ความเป็นไปได้ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมจากการศึกษาเอกสาร วิชาการที่เกี่ยวข้อง ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปออกเป็นแต่ละปัจจัยได้ ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ เป็นต้น
2. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ลักษณะอาชีพ รายได้ ฐานะของครอบครัว ความสัมพันธ์หรือระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน เป็นต้น

2.3 ประเภทของการมีส่วนร่วม

Creighton (Creighton, 2005: 2) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องสามารถแบ่งเป็น 4 ประเภทสำคัญ ดังนี้

1) การให้ข้อมูลแก่สาธารณชนและการประชาสัมพันธ์ เป็นการให้ข้อมูลแก่ประชาชนตามความเป็นจริงเป็นการสื่อสารทางเดียวแก่สาธารณชน นั่นคือเป็นการตัดสินใจแล้วแจ้งให้ทราบการให้ข้อมูลแก่สาธารณชนนั้นเป็นองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ประชาชนไม่สามารถมีส่วนร่วมได้หากไม่ได้รับข้อมูลที่สมบูรณ์และเป็นจริง

2) การมีส่วนร่วมของประชาชนที่เป็นกระบวนการ กลไกสำคัญที่หน่วยงานต่างๆ ใช้เพื่อการปรับปรุงการมีส่วนร่วม ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อข้อเสนอต่าง ๆ และการเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ด้วยการนำเสนอรายงานหรือการสร้างคลังข้อมูลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงผลการศึกษได้ ซึ่งกลไกเหล่านี้เป็นกระบวนการของการมีส่วนร่วมของประชาชนและถือเป็นหน้าที่สำคัญในการมีส่วนร่วม

3) การปรึกษาหารือและการแก้ปัญหาร่วมกัน ประชาชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่างๆ สามารถทำให้ตัดสินใจได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นมีนิยามหรือคำอธิบายไว้อย่างไร ช่วยพิจารณาระดับของทางเลือกต่างๆ ช่วยกันประเมินเกณฑ์ต่างๆ ที่นำมาใช้และพิจารณากระบวนการซึ่งนำมาใช้ในการตัดสินใจ

4) การหาข้อตกลงร่วมกัน ข้อตกลงที่เกิดจากการร่วมตัดสินใจของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะหากมีข้อตกลงที่แท้จริง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสามารถดำเนินการต่อไปได้และสามารถมั่นใจได้ว่าการดำเนินการจะเกิดขึ้นได้อย่างแน่นอน

2.4 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

1) คุณภาพของการตัดสินใจดีขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนนำมาสู่การพิจารณาทางเลือกใหม่ๆ การร่วมกันปรึกษาหารือจะช่วยให้ปัญหาต่างๆ ถูกแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ใช้ต้นทุนน้อยและลดความล่าช้าลงจากกระบวนการตัดสินใจในอนาคต

3) ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มต่างๆ ลดข้อขัดแย้งทางการเมืองและช่วยให้เกิดความชอบธรรมต่อการตัดสินใจของรัฐบาล

4) การนำไปปฏิบัติง่ายขึ้น การเข้ามีส่วนร่วมตัดสินใจของประชาชนทำให้ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของของการตัดสินใจนั้นและผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

5) การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าที่เลวร้ายที่สุด จากการโต้แย้งจากฝ่ายต่างๆ การเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนทำให้ทุกฝ่ายได้แสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการและข้อกังวลได้โดยปราศจากอคติ

6) เกิดความน่าเชื่อถือและชอบธรรม จากการดำเนินการตามกระบวนการการตัดสินใจที่โปร่งใสและความน่าเชื่อถือต่อสาธารณชน

7) ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักต่อการตอบสนองที่อาจจะเกิดขึ้นจากสาธารณชนต่อกระบวนการและการตัดสินใจ

8) เกิดการพัฒนาภาคประชาสังคม ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมคือ

ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการต่างๆ มีทักษะการแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกัน เป็นการฝึกอบรมผู้นำในอนาคต เรียนรู้วิธีการสร้างพลังอำนาจในการต่อรอง และเรียนรู้วิธีการประสานงาน

2.5 กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น

โคเฮนและอันฮอฟ (Cohen & Uphoff (1981) ศึกษาแนวคิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา (Participation in decision making) ซึ่งประกอบด้วยการริเริ่มตัดสินใจ กำหนดนโยบายจากความต้องการ และตัดสินใจปฏิบัติงาน อาจเป็นการตัดสินใจในระยะเริ่มแรก การตัดสินใจในช่วงของกิจกรรม หรือการตัดสินใจในช่วงการดำเนินกิจกรรม

2) การมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติหรือการดำเนินกิจกรรม (Participation in implementation) คือการเข้าร่วมโครงการโดยให้การสนับสนุนด้านการบริหาร การประสานความร่วมมือ รวมทั้งการลงมือปฏิบัติด้วยแรงงาน แรงเงิน และการสนับสนุนทรัพยากรอื่น ๆ

3) การมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์ (Participation in benefits) เป็นการเข้าร่วมกันที่จะรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น หรือการมีส่วนร่วมต่อผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางด้านสังคม หรือผลประโยชน์ทางด้านส่วนบุคคล

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in Evaluation) เป็นการร่วมควบคุม ติดตาม และประเมินผล เป็นการเข้าร่วมในการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการนั้นๆ การมีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้เป็นสิ่งสำคัญแต่ไม่ค่อยได้รับการปฏิบัติ (Cohen and Uphoff, 1980) เป็นลักษณะของการพิจารณาถึงการดำเนินการที่ผ่านมา เพื่อให้ได้เรียนรู้หรือได้รับ ประโยชน์ในการดำเนินการร่วมกัน เพื่อให้กิจกรรมที่ดำเนินการอยู่หรือดำเนินการไปแล้วประสบผลสำเร็จเป็นไปตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลทำให้ชุมชน ตระหนักว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นเหมาะสมและดำเนินการมาเป็นอย่างดี ควรดำเนินการต่อหรือไม่ ก่อให้เกิดประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมร่วมกันหรือไม่ และส่งผลอย่างไรต่อความสำเร็จในการพัฒนาการท่องเที่ยว

สำหรับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนานั้น ประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินการพัฒนา โดยมีผู้รู้ต่างๆ ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลากหลายโดย บัณฑร อ่อนดำ (2544: 5) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในขั้นการริเริ่มการพัฒนา ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและหาสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชนและมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ ด้วย

2) การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนในการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ และแนวทางในการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้

3) การมีส่วนร่วมในขั้นการดำเนินการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ โดยการสนับสนุนทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือเข้าร่วมบริหารงานประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4) การมีส่วนร่วมในขั้นการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้จากการพัฒนาหรือยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

5) การมีส่วนร่วมในขั้นการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้าร่วมประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่าในปัจจุบันแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ได้รับการยอมรับและให้เป็นแนวทางปฏิบัติในงานพัฒนา เพราะกระบวนการของการมีส่วนร่วมนั้น จะต้องได้รับการร่วมมือจากทุกภาคฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรต่างๆ นักวิชาการ และประชาชน เพื่อร่วมกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเอง การมีส่วนร่วมจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย ที่จะช่วยกันขับเคลื่อนให้บรรลุไปสู่จุดมุ่งหมายและความต้องการของทุกคนในชุมชนหรือสังคมนั้น เช่นเดียวกันกับการพัฒนาเมืองน่าอยู่ที่มีได้ขึ้นอยู่กับการริเริ่ม หรือวางแผนโดยรัฐเพียงฝ่ายเดียว แต่ขึ้นอยู่กับ การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนที่จะร่วมมือกัน รับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่นของตนเองให้ไปสู่การเป็นเมืองที่น่าอยู่และยั่งยืนต่อไปได้ โดยจะเห็นได้ว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่นักวิชาการได้กล่าวมานั้น มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สำคัญตามแนวคิดของ Cohen & Uphoff (1981) ที่อธิบายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย

องค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทยเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย 2 ฝ่าย

(1) ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย มีฐานะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ 1 คน ตำบลเทอดไทยมี 19 หมู่บ้าน มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทยจำนวน 19 คน

(2) ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย มีคณะผู้บริหาร จำนวน 4 คน

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลเทิดไทย

1. วิสัยทัศน์การพัฒนา

“ตำบลเทิดไทยเมืองแห่งการท่องเที่ยวโดดเด่นด้วยชาติพันธุ์การศึกษาเท่าเทียม เทคโนโลยีทั่วถึงผลักดันสินค้าชุมชนสู่ตลาดโลกเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข”

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเทิดไทย (พ.ศ.2566-2570) มี 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมเพื่อให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข

ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

3. เป้าประสงค์

1. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการผลิตทางการเกษตรในชุมชนให้มีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้

2. โครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคและสาธารณูปการได้มาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่

3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เด็กสตรีคนชราผู้ด้อยโอกาสและการสงเคราะห์ต่างๆเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

5. มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพบุคลากรขององค์กรได้รับการพัฒนาและมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน

7. การจัดการศึกษาควบคู่กับการมีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละชนเผ่า นำไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย

8. การทำให้ประชากรในพื้นที่ยึดการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

9. บุคลากรในหน่วยงาน และผู้นำชุมชนมีการศึกษา/อบรมด้านภาษา และด้านการประกอบอาชีพที่ได้มาตรฐานทัดเทียมกับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนา

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตการเกษตรคุณภาพ

2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ของประชาชน

3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนรวมทั้งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค

4.ระดับความสำเร็จในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

6.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าไม้ / ต้นน้ำ

7.ระดับความสำเร็จของการจัดกิจกรรมในการสร้างความจงรักภักดี

8.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของระบบการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพบุคลากรขององค์กรได้รับการพัฒนาและมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน

9. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจัดการศึกษาควบคู่กับการมีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละชนเผ่า นำไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย

5. พันธกิจ

1. สนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งในภาคการเกษตรและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

3. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการแก้ไขปัญหาสังคม

4. การรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

5. ส่งเสริมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่

6. การพัฒนาองค์กรและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

7. ส่งเสริมการศึกษาการท่องเที่ยวศาสนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

8. ส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวของเศรษฐกิจพอเพียง

9. ส่งเสริมการเปิดประตูสู่อาเซียน โดยสนับสนุนกิจกรรมการให้ความรู้ด้านภาษาของประเทศสมาชิกและพัฒนาสินค้าทางการเกษตรให้มีคุณภาพทัดเทียมกับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย ตั้งอยู่เลขที่ 658 หมู่ที่ 1 บ้านเทอดไทย ตำบลเทอดไทย อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอมะปายหลวง อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลเฉลี่ยประมาณ 800 เมตร ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอมะปายหลวงประมาณ 40 กิโลเมตร

- ทิศเหนือ ติดประเทศสหภาพพม่าโดยมีแนวเขตจากหัวแม่คำ (บ้านม้งแปดหลัง) บริเวณพิกัด NC 481547 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวแบ่งเขตแดนประเทศ สิ้นสุดที่บ้านป่าขางนาเงิน ตำบลแม่ฟ้าหลวง บริเวณพิกัด NC 755479 รวมระยะทาง 13.5 กิโลเมตร

- ทิศใต้ ติดตำบลแม่สลองใน อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย โดยมีแนวเขตเริ่มจากถ้ำห้วยแปดกบบรรจบแม่น้ำคำ บริเวณพิกัด NC 770393 ไปทางทิศตะวันตก ตามแนวคำเป็นแนวแบ่งเขต สิ้นสุดที่ลำห้วยหมากบรรจบแม่น้ำคำเป็นแนวแบ่งเขต บริเวณพิกัด NC 681391 รวมระยะทาง 16 กิโลเมตร

- ทิศตะวันออก ติดตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยมีแนวเขตเริ่มจากลำห้วยปุม เขตชายแดนไทย-พม่า บริเวณพิกัด NC 755479 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามลำห้วยปุม ถึง ลำห้วย ป่าไร่ บรรจบลำห้วยแปลก บริเวณพิกัด NC 764402 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ สิ้นสุดที่ลำห้วยแปลกบรรจบแม่น้ำคำบริเวณพิกัด NC 770393 รวมระยะทาง 12.5 กิโลเมตร

- ทิศตะวันตก ติดตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยมีแนวเขตเริ่มจาก ลำห้วยหมากบรรจบแม่น้ำคำ บริเวณพิกัด NC681391 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือถึงหัวแม่คำ บริเวณเส้นแบ่งเขต ชายแดนไทย-พม่า บริเวณพิกัด NC 481547 รวมระยะทาง 31 กิโลเมตร

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ทั้งหมดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่น้ำแม่จันฝั่งซ้ายและ ป่าแม่น้ำคำ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ มีเทือกเขาสลับซับซ้อน และมีที่ราบหุบเขาบางส่วน ระหว่างภูเขาและที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีแม่น้ำแม่คำไหลผ่านมีพื้นที่ประมาณ 167.90 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 102,935 ไร่

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ อยู่ในเขตร้อน อุณหภูมิเฉลี่ย 25-30 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด ประมาณ 43 องศาเซลเซียส และต่ำสุดประมาณ 11 องศาเซลเซียส มี 3 ฤดู

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม ถึง เดือนตุลาคม
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนกุมภาพันธ์
- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนมิถุนายน

1.4 ลักษณะของดิน ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ แหล่งน้ำทั้งหมดเป็นแหล่งน้ำผิวดิน

1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้ ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ

2. ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง เป็นเขตการปกครองของอำเภอแม่ฟ้าหลวง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอแม่ฟ้าหลวง ห่างจากอำเภอแม่ฟ้าหลวง 40 กิโลเมตร มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 แห่ง ประกอบด้วย 19 หมู่บ้านหลัก 14 บ้านบริวาร

หมู่ที่ 1 บ้านเทอดไทย มีชาย 2,788 คน หญิง 2,867 คน รวมทั้งหมด 5,655 คน และมีจำนวน 2,602 ครัวเรือน

หมู่ที่ 2 บ้านแสนเมืองโก มีชาย 555 คน หญิง 489 คน รวมทั้งหมด 1,044 คน และมีจำนวน 261 ครัวเรือน

-บ้านชาแห่ย์

-บ้านจะทอ

หมู่ที่ 3 บ้านอาโก้-บ้านอาไฮ้ มีชาย 295 คน หญิง 291 คน รวมทั้งหมด 586 คน และมีจำนวน 193 ครัวเรือน

- บ้านอาไฮ้

หมู่ที่ 4 บ้านปูนะ มีชาย 584 คน หญิง 540 คน รวมทั้งหมด 1,124 คน และมีจำนวน 282 ครัวเรือน

- บ้านบุงอ
- บ้านพญาคา
- บ้านยี่เต

หมู่ที่ 5 บ้านพญาไพรเล่ามา มีชาย 725 คน หญิง 716 คน รวมทั้งหมด 1,441 คน และมีจำนวน 315 ครัวเรือน

หมู่ที่ 6 บ้านพญาไพรเล่าจ้อ มีชาย 832 คน หญิง 889 คน รวมทั้งหมด 1,721 คน และมีจำนวน 342 ครัวเรือน

หมู่ที่ 7 บ้านแม่หม้อ มีชาย 989 คน หญิง 1,019 คน รวมทั้งหมด 2,008 คน และมีจำนวน 421 ครัวเรือน

- บ้านเล่าวางใหม่
- บ้านเล่าวางเก่า

หมู่ที่ 8 บ้านปางมะหัน มีชาย 643 คน หญิง 636 คน รวมทั้งหมด 1,279 คน และมีจำนวน 293 ครัวเรือน

หมู่ที่ 9 บ้านม้งเก่าหลัง มีชาย 620 คน หญิง 631 คน รวมทั้งหมด 1,251 คน และมีจำนวน 285 ครัวเรือน

หมู่ที่ 10 บ้านห้วยอ้น มีชาย 679 หญิง 661 คน รวม 1,340 คน และมี 350 ครัวเรือน

- บ้านผาจีใหม่

หมู่ที่ 11 บ้านพญาไพรลี้ทุ่ มีชาย 456 คน หญิง 486 คน รวม 942 คน และ รวม 242 ครัวเรือน

หมู่ที่ 12 บ้านม้งแปดหลัง มีชาย 213 คน หญิง 202 คน รวม 415 คน และ รวม 105 ครัวเรือน

หมู่ที่ 13 บ้านเทอดไทยหนึ่ง มีชาย 634 คน หญิง 672 คน รวม 1,306 คน และรวม 262 ครัวเรือน

- บ้านสามตัว
- บ้านเมืองสอง

หมู่ที่ 14 บ้านห้วยหม้อ มีชาย 366 คน หญิง 374 คน รวม 740 คน และ รวม 167 ครัวเรือน

หมู่ที่ 15 บ้านผาจี

หมู่ที่ 16 บ้านจะตี มีชาย 429 คน หญิง 432 คน รวมทั้งหมด 861 คน และมีจำนวน 212 ครัวเรือน

- บ้านหลี่ตาเหมย
- บ้านย่าโหล
- บ้านป่าซางสูง
- บ้านห้วยปู่เก่า

หมู่ที่ 17 บ้านพุดมออาเน มีชาย 137 คน หญิง 125 คน รวมทั้งหมด 262 คน และมีจำนวน 61 ครัวเรือน

หมู่ที่ 18 บ้านแม่คำน้อย มีชาย 197 คน หญิง 204 คน รวมทั้งหมด 401 คน และมีจำนวน 80 ครัวเรือน

หมู่ที่ 19 บ้านจะปา มีชาย 340 คน หญิง 322 คน รวมทั้งหมด 662 คน และมีจำนวน 119 ครัวเรือน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระกันตภณ ปณฺญาทีโป (จันทรพิมพ์) (2566) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม เปรียบเทียบการมีส่วนร่วม และ ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.979 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 3,853 คน จากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 รูปหรือคนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 3. ข้อเสนอแนะ ประชาชนต้องมีความพร้อมเพียงในการออกไปใช้สิทธิในการออกไปเลือกตั้งตามหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญสัจคมการเมืองจะไม่เสื่อมจากผู้นำที่ดี ประชาชนต้องให้ความสำคัญในการตัดสินใจไปเลือกตั้งเพราะเห็นประโยชน์จากการเลือกตั้ง และเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อรนันท กุลนทปุระ และปฏิภาณ ชัยเสนา (2565) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลลำพัน อำเภอนาทม จังหวัดจันทบุรี บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลลำพัน อำเภอนาทม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และทำการสุ่มอย่างง่ายโดยโปรแกรมสุ่ม เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษพบว่า (1) การมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน อยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวมและรายด้าน ด้านที่มีส่วนร่วมสูงที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติงาน ส่วนด้านที่มีส่วนร่วมต่ำสุดคือ ด้านการติดตามและตรวจสอบการทำงาน (2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามเพศ ศาสนา และระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการปกครอง

ส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน

พระชัย สมุนตาสาทิโก (มงคลเมือง) ชาญชัย ฮวดศรี สุรพล พรหมกุล และภาสกร ดอกจันทร์ (2564) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ 3) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 390 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน โดยการคำนวณด้วยการใช้สูตรทาโร่ ยามาเน่ ระดับความเชื่อมั่น 95% และการใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสอบถามสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 5 ด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ พบว่าควรมีการตรวจสอบติดตาม รับทราบข้อมูลผลงานของผู้นำท้องถิ่นรับฟังนโยบายการพัฒนาแก้ปัญหาของชุมชน และมีความรักพอใจในสิ่งที่ทำ มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน มีความเอาใจใส่ในสิ่งที่ทำ และใช้ปัญญาไตร่ตรอง ตรวจสอบ

พงษ์พัฑ วัฒนพงศ์ศิริ และสุรีย์พร สลับสี (2563) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบรายคู่ตามวิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นเทศบาลตำบลบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านพัฒนาทางการเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านความสนใจทางการเมือง อยู่ในระดับมาก และด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้ ประชาชนที่มี เพศ อายุ รายได้เฉลี่ย ระดับการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ทางการเมืองแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

มานิต วัฒนเสน (2560) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการบริหารกิจการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) ศึกษาการรับรู้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามบทบัญญัติของกฎหมายในการตรวจสอบระบบการบริหาร กิจการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 2) เพื่อศึกษาบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วม - ตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตัวอย่างบุคคล ทั้ง 2 กลุ่ม ที่กล่าวข้างต้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า 1) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการรับรู้และยอมรับ บทบาทของประชาชนและขององค์กรต่างๆ ของรัฐที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ของผู้บริหารเคยได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และ 2) เมื่อวิเคราะห์ถึงบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมตรวจสอบ การบริหารกิจการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าประชาชนมีบทบาทไม่มากนัก สะท้อนให้เห็นว่าการตรวจสอบของประชาชนเป็นเพียงวาทกรรมมากกว่าการปฏิบัติที่แท้จริง

พระครูภาวนา เจตยานุกิจ (2560) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดแพร่ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพของวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ 2) เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดแพร่ 3) เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าอาวาส พระสงฆ์ หรือตัวแทนเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชน ตลอดถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ การจัดกลุ่มสนทนา โดยผู้มีส่วนได้เสียในชุมชนวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนา และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำนวน 150 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดแพร่ พบว่า มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และคงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีวัฒนธรรมที่สืบสานกันมาอย่างยาวนาน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเส้นทางคมนาคมที่ตั้งอยู่บนเส้นทางหลัก ถนนหนทางสะดวกสบาย ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวจะทำในรูปแบบของคณะกรรมการชุมชนในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชน ความพร้อมในการรับรองนักท่องเที่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว 2) บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดแพร่ พบว่า ภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ วางแผนกำหนดนโยบายการท่องเที่ยว ร่วมปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมของวัดและชุมชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกัน

กระตุ้นให้เห็นถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภายในชุมชนและจังหวัด และที่สำคัญยังเป็นการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจและบอกต่อๆ กันไป

3) พัฒนาการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ให้ความสำคัญกับการบูรณาการการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชน การพัฒนาเชิงพื้นที่ อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว พัฒนาการท่องเที่ยว การส่งเสริมวัฒนธรรม สร้างกระบวนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ชุมชนและนักท่องเที่ยวมีความตระหนักรู้ในคุณค่าความงามของ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ แบบสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 24,170 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 24,170 คน โดยทำการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสูตรในการคำนวณของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยยอมให้มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 5% ได้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงในการแจกแบบสอบถาม ซึ่งสูตรที่ใช้ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2549)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ

n = ขนาดตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ 5%

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{24,170}{1 + 24,170 (0.05)^2} \\
 &= \frac{24,170}{61.425} \\
 &= 393.48
 \end{aligned}$$

จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 393.48 คน จึงทำการเลือกเก็บตัวอย่างในการทำแบบสอบถามจำนวน 400 ตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของงานวิจัย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก ซึ่งจะได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 3.1: การคำนวณกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร*	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	5,655	93
2	1,044	17
3	586	10
4	1,124	19
5	1,441	24
6	1,721	28
7	2,008	33
8	1,279	21
9	1,251	21
10	1,340	22
11	942	16
12	415	7
13	1,306	22
14	740	12
15	4,442	73
16	861	14
17	262	4
18	401	7
19	662	11
รวม	24,170	400

*ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2567

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่เน้นการดำเนินงานเชิงปริมาณ ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเพื่อขอคำแนะนำปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับบริการ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ข้อคำถาม 20 ข้อย่อย ปรับปรุงจากแนวคิดของ Cohen & Uphoff (1981) โดย ข้อคำถามมีลักษณะปลายปิด โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ย ตามเกณฑ์ที่จัดชั้น (Class Interval) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด 2553, 121) ให้คะแนนตามกำหนดไว้ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

โดยถือเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยเป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงทางเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ .67–1.00
6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดลองมาใช้คำนวณเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach, 1970) เท่ากับ 0.821
7. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วเสนอที่อาจารย์ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้อง สมบูรณ์และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือการเก็บรวบรวมปริมาณโดย

1. ขอนหนังสือจากสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ
4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป (SPSS for windows) ซึ่งข้อมูลที่นำมาใช้วิเคราะห์นั้น นำมาจากแบบสอบถามที่เป็นฉบับที่สมบูรณ์ นำคำตอบของแบบสอบถามมารอกลงในโปรแกรมเพื่อวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบ t-test และ one way ANOVA แล้วนำเสนอในรูปตาราง

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis)

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เพื่ออธิบายข้อมูลในส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน และข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

3.6.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis)

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงอ้างอิง การวิเคราะห์เพื่อทดสอบความมีอิทธิพลหรือการส่งผลต่อกันระหว่างตัวแปรอิสระ ปัจจัยส่วนบุคคล กับตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และเพื่อทดสอบถึงความแตกต่างที่ตัวแปรอิสระดังกล่าวแต่ละตัวมีต่อตัวแปรตาม ดังนั้นสถิติที่ใช้คือ การทดสอบ t-test และ F-test

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการประมวลผลแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด จากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบที (t-Distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
Std. Error	แทน	ความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาด
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติเพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน
- ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน
- ส่วนที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ชาย	213	53.3
หญิง	187	46.7
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และเพศหญิง จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
18 – 30 ปี	93	23.3
31 – 40 ปี	138	34.5
41 – 50 ปี	80	20.0
51 – 60 ปี	75	18.8
61 ปี ขึ้นไป	14	3.4
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมา อายุ 18 – 30 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และอายุ มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	23	5.8
มัธยมศึกษา	42	10.5
อนุปริญญา	143	35.8
ปริญญาตรี	181	45.1
สูงกว่าปริญญาตรี	11	2.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับ ปริญญาตรี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 รองลงมา การศึกษาระดับอนุปริญญา จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 ถัดมาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 การศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 และการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
โสด	186	46.4
สมรส	157	39.3
ม้าย	21	5.3
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	36	9.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 รองลงมา สมรส จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 ถัดมา หย่าร้าง หรือ แยกกันอยู่ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 และเป็นม้าย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ	78	19.5
รับจ้างทั่วไป	89	22.2
ธุรกิจส่วนตัว	38	9.5
พนักงานบริษัท	59	14.8
ค้าขาย	104	26.0
เกษตรกร	32	8.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมา รับจ้างทั่วไป จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 ถัดมาข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ถัดมาอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 และอาชีพเกษตรกร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	23	5.8
10,001 – 20,000 บาท	178	44.4
20,001 – 30,000 บาท	163	40.8
30,001 บาท ขึ้นไป	36	9.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้จำนวน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมา รายได้ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รายได้ 30,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 และรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8

4.2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน	3.45	0.68	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.42	0.60	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการรับบริการ	3.34	0.62	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.59	0.46	มาก
รวม	3.47	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.47$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในระดับความเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.46) รองลงมา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ($\bar{X}=3.45$, S.D.=0.68) ถัดมา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.42$, S.D.=0.60) ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการรับบริการ ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$, S.D.=0.62)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	3.12	0.88	ปานกลาง
2. อบต. ได้ให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการในท้องถิ่นในการประชุม	3.97	0.84	มาก
3. อบต. ได้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่มีอยู่ประโยชน์ต่อส่วนร่วม	3.19	0.87	ปานกลาง
4. อบต. ได้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านแก้ไขความยากจน	3.45	0.71	มาก
5. อบต. ได้ให้ประชาชนมีการตัดสินใจในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส เช่น คนพิการ	3.54	0.70	มาก
รวม	3.45	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ในระดับความเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=3.45$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน เป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับ อบต. ได้ให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการในท้องถิ่นในการประชุม ($\bar{X}=3.97$, S.D.=0.84) มากที่สุดรองลงมา อบต. ได้ให้ประชาชนมีการตัดสินใจในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส เช่น คนพิการ ($\bar{X}=3.54$, S.D.=0.70) ถัดมาอบต. ได้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านแก้ไขความยากจน ($\bar{X}=3.45$, S.D.=0.71) ถัดมาอบต. ได้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่มีอยู่ประโยชน์ต่อส่วนร่วม ($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.87) ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.88)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ประชาชนมีส่วนร่วมคิดและกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาในท้องถิ่น	3.44	0.76	มาก
2. ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับ อบต. วางแผนกำหนดนโยบายแผนงาน/โครงการหรือกิจกรรม	3.20	0.81	ปานกลาง
3. ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการของ อบต.	3.89	0.75	มาก
4. ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการบริหารงานพัฒนาของ อบต.	3.16	0.76	ปานกลาง
5. ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับจ้างงานเหมาโครงการหรือกิจกรรมที่ อบต. ได้จัดทำ	3.42	0.73	มาก
รวม	3.42	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับความเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=3.42$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการของ อบต. ($\bar{X}=3.89$, S.D.=0.75) มากที่สุดรองลงมา ประชาชนมีส่วนร่วมคิดและกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาในท้องถิ่น ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.76) ถัดมา ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับจ้างงานเหมาโครงการหรือกิจกรรมที่ อบต. ได้จัดทำ ($\bar{X}=3.42$, S.D.=0.73) ถัดมา ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับ อบต. วางแผนกำหนดนโยบายแผนงาน/โครงการหรือกิจกรรม ($\bar{X}=3.20$, S.D.=0.81) ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการบริหารงานพัฒนาของ อบต. ($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.76)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับบริการ

การมีส่วนร่วมในการรับบริการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ประชาชนได้รับประโยชน์จาก อบต. ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.06	0.89	ปานกลาง
2. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ในด้านการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส	3.39	0.78	ปานกลาง
3. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ด้านการอุปโภคและบริโภค	3.16	0.75	ปานกลาง
4. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ในด้านการได้รับข่าวสารที่ก้าวหน้าและทันเหตุการณ์	3.31	0.68	ปานกลาง
5. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมพิทักษ์รักษาวัฒนธรรมประเพณี	3.81	0.91	มาก
รวม	3.34	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับบริการ ในระดับความเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X}=3.34$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับบริการ เป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับ ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมพิทักษ์รักษาวัฒนธรรมประเพณี ($\bar{X}=3.81$, S.D.=0.91) มากที่สุด รองลงมา ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ในด้านการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส ($\bar{X}=3.39$, S.D.=0.78) ถัดมา ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ในด้านการได้รับข่าวสารที่ก้าวหน้าและทันเหตุการณ์ ($\bar{X}=3.31$, S.D.=0.68) ถัดมา ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ด้านการอุปโภคและบริโภค ($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.75) ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ประชาชนได้รับประโยชน์จาก อบต. ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=3.06$, S.D.=0.89)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการควบคุมตรวจสอบการจัดทำบัญชีหรือการจัดทำงบประมาณของ อบต.	3.43	0.82	มาก
2. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานในด้านการก่อสร้างที่ถูกต้องตามแบบแผน	3.46	0.64	มาก
3. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานในการบริหารส่วนท้องถิ่น	3.47	0.79	มาก
4. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานเกี่ยวกับรายรับ รายจ่ายของ อบต.	3.92	0.81	มาก
5. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินด้วยควมโปร่งใสในการทำงานของคณะบริหาร อบต.	3.71	0.46	มาก
รวม	3.59	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในระดับความเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับ อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานเกี่ยวกับรายรับ รายจ่ายของ อบต. ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.81) มากที่สุด รองลงมา อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินด้วยควมโปร่งใสในการทำงานของคณะบริหาร อบต. ($\bar{X}=3.71$, S.D.=0.46) ถัดมา อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานในการบริหารส่วนท้องถิ่น ($\bar{X}=3.47$, S.D.=0.79) ถัดมา อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานในด้านการก่อสร้างที่ถูกต้องตามแบบแผน ($\bar{X}=3.46$, S.D.=0.64) ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการควบคุมตรวจสอบการจัดทำบัญชีหรือการจัดทำงบประมาณของ อบต. ($\bar{X}=3.43$, S.D.=0.82)

4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลเพื่อการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA)

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ชาย	4.22	0.53	2.019	0.024*
หญิง	4.32	0.45		

*Sig < 0.05

ผลการทดสอบพบว่าค่า Sig (0.024) < 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอายุ

อายุ	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.780	4	0.195	0.780	0.539
ภายในกลุ่ม	97.345	389	0.250		
รวม	98.126	393			

*Sig < 0.05

ผลการทดสอบพบว่าค่า Sig (0.539) > 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.764	4	0.691	2.819	0.025*
ภายในกลุ่ม	95.362	389	0.245		
รวม	98.126	393			

*Sig<0.05

ผลการทดสอบพบว่าค่า Sig (0.025) < 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ระดับการศึกษา				
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	-				
มัธยมศึกษา	-0.36*	-			
อนุปริญญา	0.13	-0.23*	-		
ปริญญาตรี	0.15	-0.21*	0.02	-	
สูงกว่าปริญญาตรี	0.31	-0.05	0.18	0.16	-

*Sig<0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา และประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษานอนุปริญญา และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.783	3	0.928	3.795	0.011*
ภายในกลุ่ม	95.343	390	0.244		
รวม	98.126	393			

*Sig<0.05

ผลการทดสอบพบว่าค่า Sig (0.011) < 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพ

สถานภาพ	สถานภาพ			
	โสด	สมรส	ม้าย	หย่าร้าง
โสด	-			
สมรส	0.01	-		
ม้าย	-0.23*	-0.24*	-	
หย่าร้าง แยกกันอยู่	0.21*	0.20*	0.45*	-

*Sig<0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพโสด มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นน้อยกว่าประชาชนที่มีสถานภาพม้าย แต่มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นมากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพหย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ และประชาชนที่มีสถานภาพสมรส มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น น้อยกว่าประชาชนที่มีสถานภาพม้าย แต่มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นมากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพหย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.077	5	0.615	2.512	0.030*
ภายในกลุ่ม	95.049	388	0.245		
รวม	98.126	393			

*Sig<0.05

ผลการทดสอบพบว่าค่า Sig (0.030) < 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ

อาชีพ	อาชีพ					
	ข้าราชการ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว	พนักงานบริษัท	ค้าขาย	เกษตรกร
ข้าราชการ	-					
รับจ้างทั่วไป	0.23*	-				
ธุรกิจส่วนตัว	0.11	-0.11	-			
พนักงานบริษัท	0.22*	-0.01	.010	-		
ค้าขาย	0.14*	-0.08	0.03	-0.07	-	
เกษตรกร	0.03	-0.20*	-0.08	-0.19	0.07	-

*Sig<0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัทเอกชน และค้าขาย และประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.451	3	0.817	3.330	0.020*
ภายในกลุ่ม	95.675	390	0.245		
รวม	98.126	393			

*Sig<0.05

ผลการทดสอบพบว่าค่า Sig (0.020) < 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	รายได้ต่อเดือน			
	ต่ำกว่า 10,000	10,001 – 20,000	20,001 – 30,000	30,001 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000 บาท	-			
10,001 – 20,000 บาท	0.19	-		
20,001 – 30,000 บาท	0.18	-0.00	-	
30,001 บาท ขึ้นไป	0.40*	0.21*	0.21*	-

*Sig<0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาท ขึ้นไป ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาท ขึ้นไป และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาท ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.22 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
สมมติฐานการวิจัยที่ 1	ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 2	ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 3	ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 4	ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 5	ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 6	ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 สถานภาพโสด จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 อาชีพค้าขาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 และรายได้จำนวน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4

5.1.2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในระดับความเห็นด้วยมาก รองลงมา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ถัดมา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการรับบริการ ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

5.1.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นในระดับความเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาการเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับ อบต. ได้ให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการในท้องถิ่นในการประชุม มากที่สุดรองลงมา อบต. ได้ให้ประชาชนมีการตัดสินใจในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส เช่น คนพิการ ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

5.1.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นในระดับความเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการของ อบต. มากที่สุดรองลงมา ประชาชนมีส่วนร่วมคิดและกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาในท้องถิ่น ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ประชาชนได้เข้ามาร่วมเสนอความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการบริหารงานพัฒนาของ อบต.

5.1.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับบริการ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นในระดับความเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาการเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับ ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมพิทักษ์รักษาวัฒนธรรมประเพณี มากที่สุด รองลงมา ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ในด้านการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ประชาชนได้รับประโยชน์จาก อบต. ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นในระดับความเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับ อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานเกี่ยวกับรายรับ รายจ่ายของ อบต. มากที่สุด รองลงมา อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินด้วยความรู้ โปร่งใสในการทำงานของคณะบริหาร อบต. ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการควบคุมตรวจสอบการจัดทำบัญชีหรือการจัดทำงบประมาณของ อบต.

5.1.3 การสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ (Sig= 0.024) ระดับการศึกษา (Sig= 0.025) สถานภาพ (Sig= 0.011) อาชีพ (Sig= 0.030) และรายได้ต่อเดือน (Sig= 0.020) ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลของข้อค้นพบต่างๆ ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยนำเสนอการตีความ และประเมินข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเพื่ออธิบาย และยืนยันความสอดคล้องระหว่างข้อค้นพบกับสมมติฐานการวิจัย โดยอธิบายข้อค้นพบว่าสนับสนุนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างไร ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในระดับความเห็นด้วยมาก รองลงมา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ถัดมา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการรับบริการ ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนถึงระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย โดยจากการศึกษาจะพบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นด้านที่ประชาชนมีการมีส่วนร่วมสูงสุด อาจแสดงถึงความสนใจในผลลัพธ์หรือประสิทธิภาพของการดำเนินงานขององค์กร อาจเป็นเพราะประชาชนมองว่าการประเมินผลส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของพวกเขาโดยตรง ส่วนต่อมาคือการมีส่วนร่วม

ร่วมในการตัดสินใจและวางแผน แม้จะอยู่ในระดับความเห็นด้วยมาก แต่ยังรองจากการประเมินผล แสดงให้เห็นถึงความสนใจในกระบวนการที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน แต่อาจมีข้อจำกัดในเชิงการเข้าถึงหรือการรับฟังความคิดเห็น นอกจากนี้ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแม้ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับหนึ่ง แต่ต่ำกว่าการตัดสินใจและการประเมินผล ซึ่งอาจเป็นเพราะข้อจำกัดด้านเวลา ทรัพยากร หรือทักษะในการเข้าร่วมกิจกรรม และสุดท้ายในด้านการมีส่วนร่วมในการรับบริการเป็นด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในระดับปานกลาง อาจเป็นผลจากความไม่พอใจในคุณภาพหรือการเข้าถึงบริการ รวมถึงการขาดกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้อย่างแท้จริง ผลการศึกษาค้นครั้งนี้สอดคล้องกับ แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นแนวคิดที่เน้นให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล ของกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งผลกระทบต่อพวกเขาโดยตรง โดยแนวคิดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืน ดังที่ Arnstein (1969) ได้อธิบายว่า การแสดงระดับของการมีส่วนร่วมที่เริ่มจากระดับที่ประชาชนมีบทบาทน้อย (เช่น การรับรู้ข้อมูล) ไปจนถึงระดับที่ประชาชนมีอำนาจเต็มในการร่วมตัดสินใจ (Citizen Power) ซึ่งผลการศึกษาที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและการตัดสินใจสะท้อนระดับการมีส่วนร่วมที่สูงขึ้นตามแนวคิดนี้ รวมทั้งแนวคิดของ Cohen และ Uphoff (1981) ที่ได้อธิบายถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่ การตัดสินใจ (Decision-making) การดำเนินงาน (Implementation) การได้รับผลประโยชน์หรือบริการ (Benefit Sharing) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งผลการศึกษาแสดงถึงความสอดคล้องในลำดับความสำคัญของแต่ละด้าน โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการประเมินผลเป็นอันดับแรก ซึ่งการศึกษาค้นครั้งนี้สะท้อนถึงระดับการมีส่วนร่วมในระดับที่ประชาชนเริ่มมีบทบาทจริงจัง แต่ยังมีพื้นที่สำหรับการพัฒนาในด้านการรับบริการ จึงกล่าวได้ว่าแนวคิดเหล่านี้ช่วยอธิบายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาท้องถิ่น และสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้ผลการศึกษานี้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมในทุกมิติ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 การที่ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นที่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากความแตกต่างของบทบาทระหว่างเพศชายและเพศหญิงในสังคมท้องถิ่น อาจส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วม เช่น เพศชายอาจมีบทบาทในกิจกรรมสาธารณะมากกว่า หรือเพศหญิงอาจมีความสนใจในการมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาชุมชนในรูปแบบอื่น สำหรับระดับการศึกษาผู้ที่มีการศึกษาสูงมักมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และผลกระทบของการเมืองต่อชีวิตมากกว่า เมื่อพิจารณาในด้านสถานภาพ บุคคลที่มีครอบครัวหรือสถานภาพสมรสอาจมีแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับครอบครัวของตนรวมทั้งผู้ที่มีการศึกษาสูงอาจได้รับการสนับสนุนหรือแรงกระตุ้น

จากสมาชิกในครอบครัว สำหรับอิทธิพลของอาชีพ บางอาชีพอาจเปิดโอกาสให้บุคคลมีเวลามากพอสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น ข้าราชการหรือพนักงานออฟฟิศที่มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางสังคม บทบาทในชุมชน อาชีพบางประเภท เช่น ผู้นำชุมชนหรือเกษตรกรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนโยบายท้องถิ่น อาจมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมมากกว่า แม้กระทั่งผู้ที่มียาได้สูงอาจมีโอกาเข้าถึงแหล่งข้อมูลและกิจกรรมทางการเมืองได้มากกว่า โดยรายได้ที่แตกต่างกันอาจสร้างแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อปกป้องหรือสนับสนุนนโยบายที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของตน ดังนั้นแล้วความแตกต่างในปัจจัยส่วนบุคคลเหล่านี้สะท้อนถึงความหลากหลายของบทบาทความสนใจ และแรงจูงใจของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ซึ่งควรนำไปวางแผนพัฒนาและออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม

อย่างไรก็ตามจากการศึกษายังพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคนในชุมชนอาจมีความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นอย่างใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะมียาเท่าใด ซึ่งทำให้การมีส่วนร่วมไม่ได้ถูกจำกัดด้วยวัย รวมทั้งปัจจุบัน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีและโซเชียลมีเดียช่วยลดช่องว่างระหว่างกลุ่มอายุ ทำให้ทุกกลุ่มสามารถรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองและกิจกรรมท้องถิ่นได้เท่าเทียมกัน จึงอาจจะกล่าวได้ว่า การที่อายุไม่ส่งผลในกรณีนี้ อาจแสดงถึงการมีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปิดกว้างและโครงสร้างการมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้เท่าเทียมกัน ผลการศึกษารั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ พระกันตภณ ปณฺญาทีโป (จันทร์พิมพ์) (2566 พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการศึกษาของ อรนนท์ กลั่นทปุระ และปฏิภาณ ชัยเสนา (2565) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลลำพัน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามอายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับการศึกษาของ พระชัชชัย สมุนตาสาทิโก (มงคลเมือง) ชาญชัย ฮวดศรี สุรพล พรหมกุล และภาสกร ดอกจันทร์ (2564) พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สามารถเสนอแนะแนวทางเพื่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้ดังนี้

1. ด้านเพศ ควรมีการจัดกิจกรรมหรือเวทีแสดงความคิดเห็นให้ผู้หญิงมีโอกาสมีบทบาทสำคัญ เช่น การจัดกลุ่มสตรีเพื่อหารือเรื่องนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวหรือชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้ผู้ชายเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านเศรษฐกิจหรือสาธารณสุข

2. ด้านการศึกษา ควรมีการบุคคลที่มีการศึกษาสูงให้เข้ามาเป็นผู้นำชุมชนหรือที่ปรึกษาด้านนโยบาย โดยเฉพาะเรื่องที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะด้าน สำหรับผู้ที่มีการศึกษาน้อย ควรจัดกิจกรรมที่เข้าใจง่าย ใช้ภาษาที่ไม่ซับซ้อน เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นได้

3. ด้านสถานภาพ สนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มคนโสดในชุมชน เช่น กิจกรรมสันทนาการที่แฝงด้วยประเด็นทางการเมือง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครอบครัว เช่น นโยบายการศึกษาหรือการดูแลสุขภาพ รวมทั้งให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือทางสังคมและเศรษฐกิจ

4. ด้านอาชีพ จัดเวทีหารือเรื่องนโยบายการเกษตร เช่น การจัดการน้ำหรือการตลาดสินค้าเกษตร จัดกิจกรรมในเวลาที่เหมาะสม เช่น ช่วงเย็นหรือวันหยุด เพื่อให้สามารถเข้าร่วมได้ และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและการพัฒนาธุรกิจท้องถิ่น รวมทั้งการเปิดโอกาสให้เข้าร่วมผ่านช่องทางออนไลน์หรือกิจกรรมในชุมชน เพื่อเพิ่มการเข้าถึง

5. ด้านรายได้ต่อเดือน มีการชักชวนให้เข้ามาสนับสนุนกิจกรรมชุมชนในเชิงทรัพยากรหรือเป็นผู้สนับสนุนโครงการต่างๆ การส่งเสริมการเข้าร่วมผ่านการให้ความรู้เรื่องสิทธิและหน้าที่ รวมถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากนโยบาย และการสนับสนุนการเข้าร่วมผ่านการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายหรือการอำนวยความสะดวก

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างประชากรในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มประชากรกลุ่มพื้นที่อื่นอื่นที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อผลวิจัยที่ได้จะมีความเฉพาะกับพื้นที่แห่งนั้น และรับทราบถึงความต้องการของประชาชนอย่างถูกต้อง และสามารถนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกับการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาดำเนินการในเชิงคุณภาพ พร้อมทั้งค้นหาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้การศึกษามีความสมบูรณ์และ

รอบด้านมากขึ้น เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพสามารถค้นหาข้อมูลเชิงลึกที่ไม่สามารถวัดได้ด้วยตัวเลขหรือแบบสอบถาม

3. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรพิจารณาศึกษาด้านอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อให้มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งและครอบคลุมมากขึ้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เช่น ปัจจัยด้านบทบาทของผู้นำท้องถิ่น ปัจจัยด้านความไว้วางใจและความโปร่งใส เป็นต้น ซึ่งการศึกษาในมิติที่หลากหลายจะช่วยให้เข้าใจปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้งและครอบคลุมมากขึ้น ทำให้สามารถออกแบบนโยบายหรือโครงการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทในพื้นที่มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤติน จันทน์สนธิมา และอรทัย อินต๊ะไชยวงศ์. (2559, มกราคม - มิถุนายน). การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน : ศึกษาเฉพาะกรณี ป่าชุมชน บ้านคลองห้วยหวาย อำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์. วารสารผู้ตรวจการแผ่นดิน, 9(1), 58-79.
- กมลวรรณ แสงธรรมทวี และชัยสิทธิ์ ด้านกิตติกุล. (2561, กันยายน - ตุลาคม). ผลกระทบจากการก่อสร้างถนนต่อการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพในจังหวัดนนทบุรี กรณีศึกษา ชุมชนริมคลองอ้อมนนท์. วารสารเกษมบัณฑิต, 19(ฉบับพิเศษ), 239 - 256.
- กัตัญญุ แก้วหานาม และ พิมพิลิขิต แก้วหานาม. (2558, กรกฎาคม - ธันวาคม). รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 4(2), 82-98.
- เกษม จันทรแก้ว. (2541). การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษม จันทรแก้ว. (2544). วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. คณะวนศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษม จันทรแก้ว คณะ. (2545). การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จักรพงษ์ พวงงามชื่น, สวิษฐา ศุภอุดมฤกษ์ ตรีรัตน์ และนครเรศ รังควัต. (2556, เมษายน - มิถุนายน). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน : กรณีศึกษา บ้านทาป่าเปา ตำบลทาลาดุก อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร, 36(2), 215-234.
- จิตติมา อานสกุลเจริญ. (2559, มกราคม - มิถุนายน). ความคิดเห็นและพฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางที่มีต่อประชาธิปไตยไทย. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์, 18(1), 59-79.
- จีระชัย ไกรกังวาร. (2544). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูจิต ชายทวีป. (2561, มกราคม - มิถุนายน). การบริหารการคลังท้องถิ่นระดับเทศบาลในเขตเมืองและเขตภูมิภาค. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 7(1), 56-71.
- ฐิติเทพ สิทธิยศและคณะ. (2559). แนวทางการส่งเสริมความเป็นอิสระทางการคลังด้านรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- ฐิติมา อุดมศร. (2555, กันยายน – ธันวาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University, 5(2), 220-238.
- ณรงค์ เส็งประชา. (2541). มนุษย์กับสังคม. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ณัฐพร ชินบุตร. (2547). การรับรู้ในบทบาทหน้าที่และความต้องการในการพัฒนาตนเอง ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.
- ธนาศิลป์ เสี้ยวทอง. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นที่ระดับหมู่บ้าน : กรณีศึกษาอำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนศร ยืนยง. (2561, พฤษภาคม - สิงหาคม). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองในเขตอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 6(3), 29-40.
- จิตติพร คำแก่น. (2550). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ : กรณีศึกษาเขตเทศบาลนครเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัญลักษณ์ ศรีสง่า. (2559). จิตวิวัฒน์ : คุณธรรมในพื้นที่ทางสังคม : ความงอกงามผ่านประสบการณ์ตรง. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นเรศ สงเคราะห์สุข. (2541). จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. เชียงใหม่: สำนักงานโครงการพัฒนาที่สูง.
- นฤมล วิบูลย์ศิริชัย. (2547). การวิจัยและพัฒนากการสร้างแผนพัฒนาสตรี โดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรี เทศบาลตำบลท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- นาท ตันทวิรุฬห์ และคณะ. (2548). วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและการบริหารทรัพยากร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- บัณฑิต อ่อนดำ. (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. เชียงใหม่ : หจก. เชียงใหม่ บี.เอส. การพิมพ์.
- ประทาน คงฤทธิศึกษาการ. (2524). การปกครองเมืองพญา. กรุงเทพฯ: สหายบล็อกและการพิมพ์.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). กระบวนการพัฒนาและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- พวงเพชร สุรัตน์กุล. (2542). **มนุษย์กับสังคม**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พระครูภาวนา เจตยานุกิจ. (2560, พฤษภาคม – สิงหาคม). **การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดแพร่**. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่, 3(2), 43-62.
- มานิต วัฒนเสน. (2559, เมษายน – มิถุนายน). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการบริหารกิจการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. วารสารการบริหารท้องถิ่น, 9(2), 90-107.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2551, พฤศจิกายน). **การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ: การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด**. รัฐสภาสาร, 56(11), 81-115.
- วันวิสา เยือกเย็น. (2555). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิธรรณัท วารุณสหรัชน. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม**. รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรพล พุฒคำ. (2522). **บทบาทของสภาการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิโชค เดชภิบาล. (2554). **การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ป่าชายเลน : ศึกษาเฉพาะชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรณพ เกิดจันทร์. (2556). **การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ป่าชายเลนคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อโนทัย เพียรคงชล. (2540). **ความต้องการในการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการเกษตรและป่าไม้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- Arnstein, S.R. (1969). **A Ladder Of Citizen Participation**. Journal of the American Planning Association, 35(4), 216 - 224.
- Creighton, J.L. (2005). **The Public Participation Handbook: Making Better Decisions through Citizen Involvement**. San Francisco: Jossey Bass.

- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1977). **Rural Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation and Evaluation.** New York: World Developments.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980). **Participations place in rural development: Seeking clarity through specificity.** New York: World Developments.
- Cohen, E. (1979). **A Phenomenology of Tourist Experience.** *Sociology*, 13, 179-201.
- John, J.C. (1957). **Outline of Local Government of The United Kingdom.** London : Sir Issac Pitman and Son, Ltd.
- Robson, W.A. (1953). **Local Governmen in Encyclopedia of Social Science.** New York: The Macmillan.
- World Health Organization. (1978). **Primary Health Care Report of the International Conference on Primary Health Care, Alma-Ata, USSR, 6-12 September 1978.** Geneva: World Health Organization.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอด
ไทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับบริการ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ข้อคำถาม 20 ข้อย่อย โดย ข้อคำถามมีลักษณะปลายปิด

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา โดยเป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดกรอกข้อมูลแบบสอบถามนี้ ซึ่งจะนำไปเป็นประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น พร้อมกันนี้ทางผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ทั้งนี้จะเก็บรักษาข้อมูลคำตอบของท่านเป็นความลับอย่างเคร่งครัด และจะรายงานผลการศึกษานี้ในภาพรวมทั้งหมดเท่านั้น

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น และข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ

นายชัชวาลย์ วงศ์วาร

นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ 1) ชาย

☐ 2) หญิง

2. อายุ

☐ 1) 18 – 30 ปี

☐ 2) 31 – 40 ปี

☐ 3) 41 – 50 ปี

☐ 4) 51 – 60 ปี

☐ 5) 61 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ 1) ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

☐ 2) มัธยมศึกษา

☐ 3) อนุปริญญา

☐ 4) ปริญญาตรี

☐ 5) สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพ

☐ 1) โสด

☐ 2) สมรส

☐ 3) หม้าย

☐ 4) หย่าร้าง/แยกกันอยู่

5. อาชีพ

☐ 1) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ

☐ 2) รับจ้างทั่วไป

☐ 3) ธุรกิจส่วนตัว

☐ 4) พนักงานบริษัท

☐ 5) ค้าขาย

☐ 6) ว่างาน

☐ 7) เกษตรกร

☐ 8) อื่นๆ (ระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

☐ 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท

☐ 2) 10,001 – 20,000 บาท

☐ 3) 20,001 – 30,000 บาท

☐ 4) 30,001 บาท ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เพียงช่องเดียวโดยมีความหมายหรือข้อบ่งชี้ในการเลือกตั้งนี้

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ท่าน เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ท่าน เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ท่าน เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ท่าน เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ท่าน เห็นด้วยน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน	ระดับความคิดเห็น				
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน					
1. อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
2. อบต. ได้ให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการในท้องถิ่นในการประชุม					
3. อบต. ได้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่มีอยู่ประโยชน์ต่อส่วนร่วม					
4. อบต. ได้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านแก้ไขความยากจน					
5. อบต. ได้ให้ประชาชนมีการตัดสินใจในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส เช่น คนพิการ					
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน					
1. ประชาชนมีส่วนร่วมคิดและกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาในท้องถิ่น					
2. ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับ อบต. วางแผนกำหนดนโยบายแผนงาน/โครงการหรือกิจกรรม					
3. ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการของ อบต.					
4. ประชาชนได้เข้ามาร่วมเสนอความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการบริหารงานพัฒนาของ อบต.					
5. ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับจ้างงานเหมาโครงการหรือกิจกรรมที่ อบต. ได้จัดทำ					
3. การมีส่วนร่วมในการรับบริการ					
1. ประชาชนได้รับประโยชน์จาก อบต. ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ					
2. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ในด้านการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส					
3. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ด้านการอุปโภคและบริโภค					
4. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ในด้านการได้รับข่าวสารที่ก้าวหน้าและทันเหตุการณ์					
5. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จาก อบต. ด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมพิทักษ์รักษาวัฒนธรรมประเพณี					

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน	ระดับความคิดเห็น				
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
1. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการควบคุมตรวจสอบการจัดทำบัญชีหรือการจัดทำงบประมาณของ อบต.					
2. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานในด้านการก่อสร้างที่ถูกต้องตามแบบแผน					
3. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานในการบริหารส่วนท้องถิ่น					
4. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินผลงานเกี่ยวกับรายรับ รายจ่ายของ อบต.					
5. อบต. ให้ส่วนร่วมประชาชนในการประเมินด้วยความโปร่งใสในการทำงานของคณะบริหาร อบต.					

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย

ดร.เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์

ข้าราชการบำนาญ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
กระทรวงศึกษาธิการ

ดร.นพพล บุญพงษ์

อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น (วิทยาเขตวัชรพล)

ดร.ข้า แสงจันทร์

ผู้อำนวยการโรงเรียน
โรงเรียนบ้านเขาชะงอก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบูรณ์ เขต 1

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล นายชัชวาลย์ วงศ์วาร
 วัน เดือน ปี เกิด 6 มิถุนายน 2538
 ที่อยู่ปัจจุบัน 175/2 หมู่ที่ 2 ตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย 57000
 โทรศัพท์ 080-073-2253

ประวัติการศึกษา

ปี 2557 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 จากโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย
 ปี 2562 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต
 สาขา บริหารรัฐกิจ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน

ปี 2558 ตำแหน่ง เสมียน หน่วยสถิติอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 สังกัด มณฑลทหารบกที่ ๓๓
 ปี 2560 ตำแหน่ง เสมียน ฝ่ายสรรพกำลัง สังกัด มณฑลทหารบกที่ ๓๗
 ปี 2564 ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการ สังกัดองค์การบริหารส่วน
 ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
 ปี 2567 ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วน
 ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ตำแหน่งปัจจุบัน

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วน
 ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

